

Asia: VN/1281/2020

Lausuntopyyntö hallituksen selonteosta kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista (luonnos)

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

-

Kommentit lukuihin 1-6: Tilannekuva ja keskeiset muutostekijät. Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat.

Ulkomaisten tutkintojen hyväksyminen, osaamisen tunnistaminen ja nimetön työnhaku edistävät maahanmuuttajien työllistymistä koulutusta vastaaviin tehtäviin.

Omakielinen toiminta tarjoaa vasta maahan muuttaneille erinomaisen tilaisuuden osallistua, harrastaa ja rakentaa verkostoja.

Maahanmuuttajalasten ja nuorten omalla äidinkielellä tapahtuvalla toiminnalla on tärkeä rooli kotoutumisen edistämässä, minä-kuvan kehittämässä, oman identiteetin rakentamisessa ja yhteenkuuluvuuden tunteen syntymisessä.

Kommentit lukuun 7: Maahanmuuttajien työllisyyden ja osallisuuden edistäminen

-

Kommentit lukuun 8: Nopeutetaan kotoutumisen käynnistymistä

Työperäiset maahanmuuttajat ja heidän perheensä sekä opiskelemaan tulevat tarvitsevat kotouttamispalveluja siinä missä työelämän ulkopuolella ovat. Suomen kielen ja yhteiskuntatietämyksen nopea omaksuminen on osallistumisen edellytys.

Kommentit lukuun 9: Parannetaan ohjauksen ja neuvonnan saatavuutta maahanmuuttajille

KAIKKI maahanmuuttajat (työssäkäyvät, koululaiset, opiskelijat, työttömät, kotiäidit) tarvitsevat ohjausta ja neuvontaa (alkuvaiheessa äidinkielistä ja selkokielistä). Maahanmuuttajien ohjaus pitää tapahtua maahanmuuttajien omassa ympäristössä (työpaikka, koulu, yliopisto, neuvola, omakieliset ja muut järjestöt). Erytisen tärkeässä roolissa työperäisten maahanmuuttajien ohjaajina ovat työnantajat, yrittäjät ja työntekijäjärjestöt.

Kommentit lukuun 10: Luodaan kotoutumisohjelma alkuvaiheen kotoutumisen tukemiseksi

Työperäiset maahanmuuttajat ja heidän perheensä sekä opiskelemaan tulevat tarvitsevat kotouttamispalveluja siinä missä työelämän ulkopuolella olevat. Suomen kielen ja yhteiskuntatietämyksen nopea omaksuminen on ensisijaisen tärkeää.

Omakielinen yhteiskuntaorientaatio tarjoaa mahdollisuuden ymmärtää ja keskustella suomalaisen yhteiskunnan pelisäännöistä.

Järjestöillä on tärkeä rooli alkuvaiheen kotoutumisen tukemisessa. Mahdollisuus osallistua toimintaan omalla äidinkielellä antaa osallistumisen kokemuksen uudessa maassa ja avaa portin osallistumiseen laajemmin.

Kommentit lukuun 11: Kotoutumisen edistäminen tukemaan osaajien pysyvyyttä ja osallisuutta

-

Kommentit lukuun 12: Vahvistetaan kumppanuuksia ja järjestöjen roolia

Järjestöt tavoittavat kohderyhmän parhaiten ja tuntevat heidän tarpeensa ja ongelmansa ja tietävät mitkä ratkaisut olisivat toimivia.

Järjestöjen rooli kaksoisidentiteetin (muunkielinen suomalainen) rakentamisessa on ensiarvoisen tärkeää.

Järjestöt (joista maahanmuuttajajärjestöt ovat yleensä nuoria ja pieniä) tarvitsevat kotouttamistyöhön resursseja: koordinoitua, koulutusta ja rahoitusta, heidän toimintansa ei voi olla vain hankepohjaista.

Kommentit lukuun 13: Hyvät väestösuhteet ja osallisuus tukemaan kotoutumista ja yhteenkuuluvuuden tunnetta

Järjestökentällä on monia toimijoita, jotka panostavat nimenomaan verkostoitumiseen, kaksisuuntaiseen kotouttamiseen ja yhteenkuuluvuuden tunteen syntyyn. Tämä on nykyään monien ystävyysseurojen (esim. virolais-suomalaisen Tuglas-seuran) toiminnan perusta.

Avoin, asiallinen ja rehellinen viestintä maahanmuuttoon liittyvissä asioista palvelee hyviä väestösuhteita.

Kommentit lukuun: Kotoutumisen edistämisen suuntaviivat 2020-luvulle ja tiivistelmä askelista eteenpäin

Maahanmuutossa korostuu yhä enemmän monipaikkaisuus, erityisesti monien suomenvirolaisten päivittäinen elämä ei noudata valtionrajoja. Monimuotoistuvassa maailmassa pitää ottaa monipaikkaista elämäntapaa viettävä ylijäävä väestö paremmin huomioon.

Kotoutumisen edistämistä suunniteltaessa tulee kuulla maahanmuuttajien ääntä.

Selkokielen roolia maahanmuuttajille suunnatussa viestinnässä pitää vahvistaa.

Lipasti Järvi
Tuglas-seura